

*Електронны бланк
«Інтэрактыўныя метады
і прыёмы арганізацыі
вучэбнай дзейнасці»*

Змест

Старонка настаўніка хіміі Кіпель З.А.....	2
Старонка настаўніка працоўнага навучання Судніковіч Ж.С.	3
Старонка настаўніка замежнай мовы Сэсаравай А.І.	4
Старонка настаўніка чарчэння Кавалёвай Ж.А.....	5
Старонка настаўніка біялогіі Рудніцкай А.Я.....	6
Старонка настаўніка англійскай мовы Міхалькевіч С.І.....	7
Старонка настаўніка-дэфектолага Русак Л.Д.	8
Старонка настаўніка-дэфектолага Шабуні Н.І.	9
Старонка настаўніка пачатковых класаў Пумашэвіч Л.Р.....	10
Старонка настаўніка замежнай мовы і географіі Міхалькевіча І.І.	11
Старонка настаўніка фізікі Міхалёнак А.М.....	12
Старонка настаўніка фізікі і інфарматыкі Міхалёнка П.У.....	13
Старонка настаўніка беларускай мовы і літаратуры Владыка П.Ю.	14
Старонка настаўніка беларускай мовы і літаратуры Шушкевіч А.А.	15
Старонка настаўніка матэматыкі Юшкі С.М.	16
Старонка настаўніка пачатковых класаў Маскаленка П.Р.....	17
Старонка настаўніка пачатковых класаў Філістовіч С.Р.....	18
Старонка настаўніка пачатковых класаў Максімовіч П.П.	19
Старонка настаўніка беларускай мовы і літаратуры Ерашонак В.А.	20
Старонка настаўніка гісторыі Якуліч А. Р.....	21
Старонка настаўніка гісторыі Маркевіч А.Ф.	22
Страница учителя русского языка и литературы Ерошонок М.Н.....	23
Страница учителя русского языка и литературы Шачицкой Е.В.....	24

Старонка настаўніка хіміі Кіпель З.А.

1. Гульня “Шэрлак – хімік”

Прымяняецца ў 8 і 11 класах пры вывучэнні тэмы “Перыядычны закон і перыядычная сістэма хімічных элементаў” на этапах замацавання або кантролю ведаў. Настаўнік задумвае элемент. Навучэнец павінен угадаць яго, пры гэтым ён можа задаваць пытанні, на якія існуюць адказы толькі “так” альбо “не”. Чым менш ён задае пытанняў і ўгадвае элемент, тым большы бал атрымае. Перад тым, як гуляць са мной, працуюць у парах, загадваюць і адказваюць адзін аднаму.

2. Метад “Лекцыя-парадокс”

Выкарыстоўваю на этапах праверкі дамашняга задання, кантролю атрыманых ведаў. Сутнасць метаду: чытаю або прэзентую навучэнцам тэкст, у якім дапушчаны памылкі. Яны павінны іх знайсці і выправіць.

3. Метад “Снежны ком”

Часцей за ўсё прымяняю на этапе рэфлексіі, але часам і на этапе замацавання ведаў. Першы вучань гаворыць адзін сказ па матэрыяле ўрока – напрыклад: адказвае на пытанне: “аб чым мы сёння гаварылі на ўроку?”. Другі паўтарае сказ першага і дапаўняе сваім. Трэці паўтарае першы сказ, другі і дапаўняе апавяданне трэцім – сваім сказам. І так да той пары, пакуль усе не скажуць.

4. Метад “Чыстая дошка”

У пачатку ўрока на дошцы запісаны план, па якім сёння будзем працаваць або разглядаць нейкае рэчыва. На працягу ўрока, па меры разгляду пытанняў, выціраю іх з дошкі. Навучэнцы канспектуюць, працуюць з падручнікам, у той жа час бачаць, колькі матэрыялу засталася да канца ўрока, сочаць за парадкам работы, калі ўсё разгледзелі, рады, што скоро, напрыклад, канец урока, або ёсць час парашаць задачы.

Старонка настаўніка працоўнага навучання Судніковіч Ж.С.

1. Метад “Памяняемса месцамі”. Дзеці становяцца ў круг. Настаўнік прапануе памянцця месцамі тых, хто ўжо прачнуўся; хто прагне дзейнасці; хто піў на сняданак чай або каву; дабіраўся да школы пешшу, на аўтобусе альбо на аўтамабілі; у каго добры настрой; у каго ёсць што-небудзь белае (шэрае ...) у адзенні; у каго чорны (...) абутак; хто хоча даведацца што-небудзь новае і г.д.

2. Метад “Алітэрацыя імені” знаходзіць выкарыстанне падчас правядзення пазакласных мерапрыемстваў у выглядзе турніраў або інтэлектуальных спаборніцтваў, тады, калі неабходна настроіць членаў каманды на сумесную дзейнасць і адначасова ўзняць дух добрага саперніцтва. Члены каманды садзяцца ў адзін круг. Неабходна назваць імя свайго суседа і даць яму характарыстыку на тую ж літару, з якой пачынаецца яго імя. Пажадана не паўтарацца, нават тады, калі ў камандзе некалькі вучняў з імёнамі на аднолькавую літару. Напрыклад, Сяргей – сур’ёзны, сціплы, Маша – мілая, Аксана – абаяльная, Лена – лепшая, Таня – таленавітая і г.д.

3. Метад “Завяршы фразу”. Настаўнік прапануе дзецям запісаць у сшытку пачатак фразы (у адпаведнасці з тэмай урока), якую неабходна завяршыць. Вучні індывідуальна завяршаюць фразу, запісваюць яе ў сшытак. Праз 2 хвіліны настаўнік прапануе 2-3 вучням выканаць ролю экспертнай групы: падысці да кожнага аднакласніка, коратка зафіксаваць тыя варыянты, якія не паўтараюцца, а пасля абагуліць. Затым педагог завяршае абагульненне, прапануе свой пункт гледжання.

4. Метад “Інтэлектуальныя арэлі” – гэта дыскусія па прапанаванай праблеме, актуальным пытанні. Выказваючы сваё меркаванне, удзельнікі “разгойдаюць арэлі”. Прапануецца праблемнае пытанне. Звяртаючыся да канкрэтнага вучня, настаўнік прапануе яму выказацца. У ходзе выказвання педагог каменціруе, наколькі інтэнсіўна ўдзельнік “разгайдаў інтэлектуальныя арэлі”. Ад аднаго ўдзельніка настаўнік перадае эстафету “разгойдвання арэлей” да другога і г.д.

5. Метад “Інтэрв’ю”. Настаўнік прапануе навучэнцам вызначыць сабе суб’ядніка. Суб’яднікі садзяцца побач. Далей настаўнік прапануе 2-3 пытанні для інтэрв’ю. На працягу 3 хвілін суб’яднікі абменьваюцца інфармацыяй паміж сабой па прапанаваных пытаннях (інфармацыю можна фіксаваць у сшытку). Час на абмен інфармацыяй павінен строга акрэслівацца і не перавышаць 5 хвілін. Гэта пабуджае ўдзельнікаў да праяўлення ўмення слухаць і чуць. Далей настаўнік па чарзе прапануе пары прадставіць атрыманую інфармацыю (кожны ўдзельнік прадстаўляе не сваё меркаванне, а свайго суразмоўцы).

Старонка настаўніка замежнай мовы Сэсаравай А.І.

1. Метад «Карусель»

Утвараецца два кругі: унутраны і знешні. Унутраны круг ўтвараюць дзеці, якія сядзяць ці стаяць, а ў знешнім вучні праз кожныя 30 секунд мяняюцца і паспяваюць паразмаўляць некалькі хвілін. Выкарыстанне дадзенага метаду дазваляе эфектыўна адпрацоўваць этыкетны дыялог.

2. Метад «Мазгавы штурм»

Шляхам мазгавой атакі навучэнцы называюць усё, што яны ведаюць і думаюць па агучанай тэме, праблеме. Усе ідэі прымаюцца, незалежна ад таго, правільныя яны ці не. Затым з агульнага ліку выказаных ідэй адбіраюць найбольш удалыя, якія могуць быць выкарыстаны ў далейшым абмеркаванні.

3. Метад «Карта памяці» ("MindMap")

Гэты метады з'яўляецца прасты тэхналогіяй запісу думак, ідэй, размоў. Запіс адбываецца хутка, асацыятыўна. Тэма знаходзіцца ў цэнтры, спачатку ўзнікае слова, ідэя, думка. Ідзе паток ідэй, іх колькасць неабмежавана, яны ўсё фіксуюцца. Далей інфармацыя сістэматызуецца і абмяркоўваецца.

4. Метад "Рэклама"

Настаўнік прапануе прарэкламаваць прадмет, на падрыхтоўку 5-10 мін. Працу можна арганізаваць у групе. Стварыць рэкламу цікавых месцаў Лондана.

5. Метад «Акварыум»

Рабятам прапануюцца абмеркаваць праблему «перад групай». Невялікая група ў цэнтры круга працуе па зададзенай тэме або прагаворвае дыялог. Усе астатнія вучні выступаюць у ролі глядачоў, а далей усё абмяркоўваюць убачанае і выказваюць сваё меркаванне.

6. Метад «Інтэрв'ю»

Вучням трэба апытаць як мага больш прысутных на ўроку навучэнцаў. Для гэтага школьнікі, працуюць адначасова свабодна перамяшчаюцца па класе, задаюць пытанні, фіксуюць адказы, выбіраюць іншага вучня і г.д. Агульныя вынікі такога апытання запісваюцца на класнай дошцы і выкарыстоўваюцца для далейшага абмеркавання.

Старонка настаўніка чарчэння Кавалёвай Ж.А.

1. Прыёмы і формы працы, якія прымяняюцца пры вывучэнні новага матэрыялу

Метад "Прымяняем колер!"

Прымяненне каляровага мелу і каляровых алоўкаў пры выкананні навучальных чарцяжоў дапамагае лепшаму ўспрыманню, калі дзеці па заданні настаўніка вылучаюць розным колерам праекцыі асобных элементаў мадэляў.

Метад "Намалюй фігуру!"

На паперы ў клетачку дзеці па камандзе настаўніка малююць праекцыю, якая складаецца з прамалінейных участкаў, кожны крок прагаворваецца настаўнікам або вучнем адзін раз.

2. Прыёмы і формы працы, якія прымяняюцца на практычных занятках

Метад "Параўнай і выберы неабходны прадмет"

Пры дадатку чарцяжа дэталі адсутнічаюць лініямі або пры пабудове трэцяга віду па двух зададзеных дзіця павінна выканаць шэраг разумовых аперацый і прадставіць дэталі ў аб'ёме. Настаўнік прапануе некалькі наглядных малюнкаў знаёмых і незнаёмых прадметаў, навучэнец параўноўвае іх з зададзеным аб'ектам, знаходзіць і, выкарыстоўваючы яго, вырашае задачу.

Метад "Вызначы маштаб" прымяняецца пры дэталіраванне зборачных чарцяжоў, калі дзеці замест прапанаванага падручнікам працаёмкага вуглавога маштабу, простым арыфметычным дзеяннем вызначаюць каэфіцыент скажэння чарцяжа і выкарыстоўваюць яго для вызначэння натуральных памераў патрэбнай дэталі.

3. Прыёмы і формы працы, якія прымяняюцца пры кантролі ведаў навучэнцаў

Метад "Пытанне на засыпку!"

Вучні загадзя рыхтуюць пытанні па пройдзенай тэме і задаюць іх іншым дзецям на ўроку, пры гэтым яны даюць правільны адказ у выпадку няўдачы таварыша.

Старонка настаўніка біялогіі Рудніцкай А.А.

1. Прыём “Бягучы радок”

Выкарыстоўваецца пры праверцы дамашняга задання. Сутнасць метаду заключаецца ў тым, што навучэнцы па чарзе задаюць і адказваюць на пытанні, перадаючы эстафету адзін аднаму па парце.

2. Прыём “Гарачае крэсла”

Выкарыстоўваецца на этапе фарміравання новых ведаў пасля самастойнай працы з падручнікам. Сутнасць метаду заключаецца ў тым, што вучні, чытаючы матэрыял, рыхтуюць 2-3 пытанні. Вучань, які пажадаў, садзіцца на «гарачае» крэсла перад класам, адказвае на пытанні аднакласнікаў. Затым вучні яго ацэньваюць, а ён выбірае самае цікавае для яго пытанне.

3. Прыём «Мазгавы штурм»

Выкарыстоўваецца таксама на этапе фарміравання новых ведаў. Сутнасць метаду заключаецца ў тым, што для вырашэння праблемнага пытання вучням прапануецца знайсці як мага больш шляхоў, ідэй, прапаноў, кожнае з якіх фіксуецца на дошцы або на аркушы паперы. Пасля стварэння такога «Банка ідэй» праводзіцца аналіз і абмеркаванне.

4. Прыём “Сінквейн”

Выкарыстоўваецца пры абагульненні ведаў. Сутнасць метаду заключаецца ў тым, што вучням неабходна скласці твор з пяці радкоў.

1-шы радок - назоўнік, якое абазначае прадмет або аб'ект, аб якім пойдзе гаворка.

2-гі радок - два словы, прыметнікі або дзеепрыметнікі, якія характарызуюць прыкметы і ўласцівасці прадмета або аб'екта.

3-ці радок - тры дзеясловы або дзеяслоўныя формы, якія апісваюць здзяйсняемыя дадзеным аб'ектам або прадметам характэрныя дзеянні.

4-ты радок - фраза з чатырох слоў, якая выказвае асабістае стаўленне аўтара да апісваемага аб'екта або прадмета.

5-ты радок - змяшчае адно слова, якое характарызуе сутнасць аб'екта або прадмета.

Напрыклад

1-шы радок: экасістэма;

2-гі радок: дынамічная, зменлівая;

3-ці радок: існуе, развіваецца;

4-ты радок: комплекс жывога і нежывога;

5-ты радок: прырода.

Старонка настаўніка англійскай мовы Міхалькевіч С.І.

1. Для стварэння добрай атмасферы на уроку, арганізацыі камунікацыі ў пачатку ўрока і для ўключэння ў сумесную працу кожнага вучня пры вывучэнні тэмы “Знешнасць і характар чалавека” я выкарыстоўваю метады **”Камплімент”**, **”Падары кветку”**, **”Прагноз надвор’я”**. -You look lovely today. -I give you a flower, because you are so kind.

2. Для арганізацыі абмена дзейнасцямі выкарыстоўваю метады **”Інтерв’ю”**. Вучні дзеляцца на пары, атрымліваюць раздатачны матэрыял і задаюць адзін аднаму пытанні. Адказы запісваюцца на раздатачным матэрыяле, які потым паслужыць асновай для стварэння праекта па тэме ўрока. На раздатачным матэрыяле прапісаны апорныя фразы-клішэ, якія дазваляюць зняць узнікшыя цяжкасці пры выкананні задання.

3. Метады **”Падшыпнік”**

Прапануецца ўзяць з дошкі любую з карцінак па тэме **”Мае захапленні”** (6 клас). Вучні становяцца ў два кругі (inside and outside) адзін насупраць другога. У кожнага з іх адна з карцінак. Па сігнале настаўніка вучні, якія стаяць ва ўнутраным крузе, задаюць пытанне вучню, які стаіць у знешнім крузе. -How do you spend your free time? Адночасова кожны вучань, які стаіць у знешнім крузе, адказвае на пытанне, гледзячы на сваю карцінку. По сігнале настаўніка ўнутраны або знешні круг перамяшчаецца па гадзіннікавай стрэлцы. Перамясціўшыся, вучні, якія стаяць насупраць адзін другога, мяняюцца карцінкамі і задаюць тое ж пытанне і адказваюць на яго. Дзеянне паўтараецца да таго часу, пакуль да вучня не вернецца карцінка, з якой ён пачынаў дадзены від інтэрактыўнага задання.

4. Метады **”Мазаіка”**

Вучні дзеляцца на групы, у кожнай - 4 чалавекі, тэкст падзелены таксама на 4 часткі, кожны вучань атрымлівае частку тэксту і асноўныя пытанні, на якія ён павінен звярнуць увагу пры пераказе. Затым вучні розных груп, якія працавалі над адной і той жа часткай тэксту, аб’ядноўваюцца ў групу і выконваюць творчае заданне.

5. Замацаванню і актывізацыі лексікі па тэме ў пачатковых класах садзейнічае інтэрактыўная гульня **”There is a free chair on the left”**. Вучні садзяцца па крузе, адзін стул застаецца свабодным. Размяркоўваюцца картачкі са словамі, на прыклад па тэме **”Школьныя прылады”**. Вучні, якія сядзяць злева ад свабоднага стула, пачыняюць гульню: **”I need a pen”**. Вучань з адпаведнай карткай гаворыць: **”I am a pen”**. Затым ён садзіцца на свабодны стул. Гульню працягвае вучань, які сядзіць злева.

1. Пры рабоце на тэме “Складанне сказаў” выкарыстоўваецца:

Метад “Снежны ком”

Першы вучань называе слова-прадмет, другі вучань паўтарае першае слова і дадае слова-дзеянне, трэці вучань паўтарае першыя два і дадае сваё слова і г.д.

Напрыклад: Вучні. Вучні малююць. Вучні малююць зіму. Вучні малююць снежную зіму. І г.д.

Метад “Інтэрв’ю”

Дзеці працуюць ў парах. Адзін вучань задае пытанне, другі павінен адказаць на яго поўным сказам. Можа давацца ўстаноўка: “У сказе павінна быць не менш чым пяць слоў”.

2. Пры рабоце на развіцці мысленчай дзейнасці выкарыстоўваюцца:

Метад “Сэнсавыя пары” (напрыклад: венік – савок, іголка – нітка)

Метад “Аналогіі” (кот – кацяня, карова - ? (малако, цяля, сена))

Метад “Закончы сказ” (Заяц бегае хутчэй, чым вожык. Значыць, вожык бегае ...)

Метад “Чацвёрты лішні” (сабака, кот, мыш, карова).

Метад “Даскажы слоўца” (Рачная жывёла – (рак), насякомае - ..., садовая кветка - ...).

Метад “Што спачатку, што потым” (матылёк, гусеніца, кукалка)

Метад “Рашэнне лагічных задач” (напрыклад: на адным беразе ракі – кураняты, на другім беразе – качаняты. Пасярэдзіне – астравок. Хто хутчэй даплыве да вострава?).

3. Для пашырэння і актывізацыі слоўнікавага запасу выкарыстоўваюцца:

Метад “Слоўнае маляванне”, калі дзецям прапануецца пэўнай часцінай мовы апісаць з’яву ці прадмет.

Метад “Спусціся з гары” – прымяняецца пры рабоце над гукалітарным складам слова. Дзецям патрэбна назваць словы, якія пачынаюцца на пэўны гук, з рознай колькасцю гукаў, пачынаючы з трох.

Напрыклад: сад, сава, сонца, сарока, самавар, страказа.

Старонка настаўніка-дэфекталага Шабуні Ж.І.

1. Метад “Каляровыя паперкі”

Выкарыстоўваецца для арганізацыі пачатку ўрока. Навучэнец выбірае сабе адну з трох фігурак, якая падыходзіць яму сёння па настроі, не ведаючы пры гэтым, што яна значыць. Пасля таго, як абралі навучэнец і настаўнік па адной фігуры, ідзе тлумачэнне:

Сонейка – цудоўны настрой, вы ўжо прачнуліся і гатовы актыўна працаваць на ўроку; навальніца – вас з раніцы нехта патурбаваў або сапсаваў вам настрой; месяц – вы яшчэ спіце, не прачнуліся для актыўнай працы на ўроку.

2. Метад “Размалюй слова”

Урок беларускай мовы па тэме “Прыметнік”. Навучэнцам даецца заданне падабраць прыметнікі да кожнага назоўніка.

На дошцы малюнкi: “яблык”, “сукенка”, “воблака”.

- Не проста яблык, а ... (спелы, румяны, салодкі) яблык. І г.д.

3. Метад “Пабудзем следчымі”

Навучэнцы павінны здагадацца, пра што ідзе размова:

- Доўгая, звiлiстая, роўная - ... (дарога). І т.п

4. Метад “Граматычнае лато”

Урок беларускай мовы па тэме “Дзеяслоў”. Картка падзелена на 2 часткі. На адной чвстцы напісаны дзеясловы, другая пустая. На другой картцы запісаны род дзеяслова. Трэба правільна злучыць карткі паміж сабой.

5. Метад “Літарная лесвіца”

Урок беларускай мовы па тэме “Састаў слова”. Навучэнцам трэба падабраць да слова “Рыба” аднакаранёвыя словы:

Рыб а

Рыб ак

Рыб алка

Рыб ачыць

Рыб алоўныя

6. Метад “Пятае лішняе”

Навучэнцам прапануецца вызначыць, якое слова ў кожным радку лішняе і чаму?

1. Страх, страха, страшыць, страхоцце, бясстрашны.
2. Рак, рака, рачны, рачулка, рэчачка.

Старонка настаўніка пачатковых класаў Шумашэвіч Л.Р.

1. Метад «Павітацца вачыма»

Мэта - станоўчы настрой на працу, усталяванне кантакту паміж вучнямі. Павітаюся не словамі, а моўчкі - вачыма. Пры гэтым паспрабуйце вачыма паказаць, якое ў вас сёння настрой.

2. Метад «Інтэрв'ю - знаёмства»

Гульню «Інтэрв'ю-знаёмства» праводжу на адным з першых урокаў у 1 класе. (У пачатку года). Кожны навучэнец гутарыць з суседам па парце, а потым распавядае пра яго ўсяму класу (чым ён любіць займацца, што калекцыянуе, чым захапляецца, што любіць чытаць).

3. Метад «Хачу спытаць»

Вусна можна папрацаваць і з дамашнім практыкаваннем. Форма працы: адзін пытаецца, іншы адказвае. Пытанні могуць быць самымі рознымі: знайдзі ў хатнім практыкаванні два словы на ненаціскных галосную ў корані, вызнач тэму і асноўную думку, знайдзі граматычную аснову прапановы.

4. Гульня «Даследнікі»

Даследуйце тэкст, палічыце, колькі разоў у ім сустракаецца слова "школа" і т. п. Ці знайдзіце ў тэксце 10 памылак.

5. Метад «Узаемаправерка»

Вучань распавядае суседу па парце тэарэтычны матэрыял, прыводзіць прыклады, тлумачыць іх. Затым навучэнцы мяняюцца ролямі, ацэньваюць адзін аднаго. Настаўнік можа спытаць любую пару.

6. Метад «Каляровыя палі»

Вучань, выконваючы пісьмовую працу, на палях каляровымі алоўкамі робіць паметкі, і гэтыя колеры маюць сэнсавую нагрузку: чырвоны - «Праверце, калі ласка, усё і выпраўце ўсе памылкі», - звяртаецца ён да настаўніка, зялёны - «Адзначце, калі ласка, усе памылкі, я сам выпраўлю», сіні - «Пакажыце колькасць памылак, я іх сам знайду і папраўлю », чорны - «Не стаўціся, калі ласка, сур'ёзна да гэтай працы, я яе рабіў у спешцы» і гэтак далей.

7. Метад «Інтэрактыўныя дыктоўкі»

Апісанне: сутнасць дадзенага метаду заключаецца ў тым, што падчас дыктоўкі настаўнік пастукае па сталае ў той момант, калі вымаўлялася слова з якой-небудзь арфаграмай. Гэта паляпванне прымушае вучня думаць і ўзгадваць арфаграмы.

Старонка настаўніка замежнай мовы і геаграфіі Міхалькевіча І.І.

Замежная мова

1. Метад “Пяць прыметнікаў”

4 клас. Тэма “Мая сям’я, мой сябар”. Кожны вучань запісвае на картачцы пяць прыметнікаў, якія азначаюць яго індывідуальныя якасці. Картачкі збірае настаўнік, які зачытвае змест кожнай з іх. Вучні павінны ўгадаць, хто напісаў гэтыя прыметнікі.

2. Метад “Снежны ком”

7 клас. Тэма “Пакупкі”. Актывізіруецца лексічны запас па тэме. На дошцы пішацца кароткі сказ. Заданне: павялічыць гэты сказ да максімальна магчымага, кожны раз пры параўнанні дабаўляючы адно слова.

1) The girl does shopping.

2) The girl does shopping every Saturday.

3) The girl does shopping in the supermarket every Saturday.

Геаграфія

1. Метад “Торт рашэнняў”

10 клас. Тэма “Экалагічныя праблемы Беларусі”. Вучнямі скаладаецца спісак праблем на тэму ўрока, і кожнай даецца парадкавы нумар. Пасля гэтага вучні атрымоўваюць заданне: вызначыць удзельную вагу кожнай з гэтых праблем, для чаго вычэрчваюць ў сваіх сшытках круг і дзеляць яго на кусочки і ставяць лічбу ў залежнасці ад важнасці праблем.

2. Метад “Асацыяцыі”

9 клас. Тэма “Геаграфічнае становішча Расіі”

Кожны вучань падбірае словы, з каторымі асацыіруецца тэма ўрока, тэрмін, паняцце.

Калі мне споўніцца 17 год, я закончу школу і магу падарожнічаць па Расіі.

8 клас. Тэма “Антарктыда”. Якія асацыяцыі ўзнікаюць пры ўжыванні гэтага слова: снег, холад, адсутнасць пастаяннага насельніцтва.

3. Метад “Яблыня чакання”

8 клас. Тэма “Насельніцтва свету”

У пачатку ўрока вучні павесілі на “дрэва чакання” пытанні: “1) Якая колькасць насельніцтва зямнога шара? 2) Якая краіна самая густанаселеная?...” У канцы ўрока пры падвядзенні вынікаў ці рэфлексіі настаўнік даведваецца ці ўсе чаканні вучняў апраўдаліся, якія пытанні засталіся, і іх патрэбна разгледзець на наступным уроку.

Старонка настаўніка фізікі Міхалёнак А.М.

1. Метад “Алфавіт”

Урок фізікі ў 7 класе па тэме “Ціск”. У пачатку тлумачэння новай тэмы прымяняецца метады “Алфавіт”. Прапануецца вучням раскрыць сэнс паняцця “Ціск”: прыдумаць і ўпісаць у кожны радок словы, якія пачынаюцца з адпаведнай літары алфавіту і раскрываюць сэнс гэтага тэрміна.

Ц	Цяжасць
І	Іголка
С	Сіла
К	Кнопка

2. Метад “Творчых заданняў”

Урок фізікі ў 7 класе па тэме “Сіла трэння”. Навучэнцам даецца заданне напісаць казку “Свет без сілы трэння”.

Урок фізікі ў 7 класе па тэме “Метады даследавання ў фізіцы”. Навучэнцам даецца заданне напісаць справаздачу аб назіраннях за падаючым лістом з дрэва.

3. Метад для замацавання новай тэмы ўрока “Лагічны ланцужок або выкрэслі лішнее”

Навучэнцам прапануецца прыдумаць і напісаць ланцужок з паняццяў (тэрмінаў) па зададзенай тэме, дзе адно слова не адпавядае тэме. Потым вучні адгадваюць “лішнее” слова і тлумачаць чаму яно лішнее.

4. Метад для рэфлексіі “Закончы фразу”

Навучэнцам прапануецца закончыць адну з прапанаваных фраз:

“Мне было складана”

“Цяпер я ведаю ...”

“Я ўсе роўна не разумею ...”

“Цяпер я ўмею ...”

“У мяне атрымалася ...”

“Дома я папрацую яшчэ ...”

5. Метад з’ярыстычнай гутаркі “Мікрафон”

Урок фізікі ў 7 класе па тэме “Кінетычная энергія”. Навучэнцам для праверкі разумення новай тэмы прапануецца прывесці свой прыклад цел, якія валодаюць кінетычнай энергіяй. Кожны вучань, які атрымаў “мікрафон” (прадмет), абавязаны выказаць сваю думку.

Старонка настаўніка фізікі і інфарматыкі Міхалёнка П.У.

1. Метад “Ролевая гульня”

Урок фізікі 8 або 10 клас па тэме “Цеплавая рухавікі”. Навучэнцы дзеляцца на 4 групы: а) экалагі (песісты), б) інжынеры (аптымісты), в) карыстальнікі (рэалісты), г) спецыялісты (эксперты).

На аснове далейшай працы ў групах вызначаюцца «+» і «-» выкарыстання цеплавых рухавікоў. Прэзентацыя праектаў груп з выказваннем меркавання спецыялістаў. Спецыялісты-эксперты даюць ацэнку працы групы (чыя абарона апынулася больш пераканаўчай) - як падвядзенне вынікаў працы.

2. Метад даследчых заданняў або праектаў

Урок фізікі 8 клас па тэме “Пастаянныя магніты”. Арганізуецца работа ў парах па даследаванні ўласцівасцей паласавога магніта.

3. Метад “Віртуальная экскурсія”

Урок астраноміі па тэме “Сонца”, “Сонечная сістэма”, выкарыстоўваючы відэафільмы і магчымасці Інтэрнэту. Галоўная перавага віртуальных экскурсій - не пакідаючы клас пазнаёміцца з аб'ектамі, размешчанымі за межамі кабінета, горада і нават краіны. Гэта павышае інфарматыўнасць і прадукцыйнасць вучэбнай дзейнасці. У ходзе экскурсіі гледачы не толькі бачаць аб'екты, на аснове якіх раскрываецца тэма, чуюць аб гэтых аб'ектах неабходную інфармацыю, але і авалодваюць практычнымі навыкамі самастойнага назірання і аналізу.

4. Баскет-метад

Заснаваны на імітацыі сітуацыі. Напрыклад, вучань павінен выступіць у ролі гіда і правесці экскурсію па музеі сілы трэння. Пры гэтым яго задача - сабраць і данесці інфармацыю пра кожны экспанат (уласцівасць).

5. Метад «Займі пазіцыю»

Абмеркаванне пачынаецца з пастаноўкі дыскусійнага пытання, г.зн. пытання, што прадугледжвае супрацьлеглыя, узаемавыключальныя адказы (напрыклад, «Ці магчымы свет без трэння?»).

Усе ўдзельнікі, падумаўшы над пытаннем, падыходзяць да адной з чатырох таблічак, размешчаных у розных частках аўдыторыі: *абсалютна за, абсалютна супраць, хутчэй за, хутчэй супраць*. Заняўшы пазіцыю, удзельнікі абменьваюцца думкамі па дыскусійнай праблеме і прыводзяць аргументы ў падтрымку сваёй пазіцыі. Любы ўдзельнік можа свабодна памяняць пазіцыю пад уплывам пераканаўчых аргументаў.

Старонка настаўніка беларускай мовы і літаратуры Владыка Т.Ю.

На арганізацыйныя этапе

1. Метад “Памяняемса месцамі”

Дзеці становяцца ў круг. Настаўнік прапануе памянцца месцамі тых, хто з задавальненнем сабіраўся ў школу, хто ўжо прачнуўся; хто прагне дзейнасці; хто еў на сняданак кашу або бутэрброд; дабіраўся да школы пешшу, на аўтобусе альбо на аўтамабілі; у каго добры настрой; хто хоча даведацца што-небудзь новае і г.д.

2. Метад “Камплімент”

Кожнаму навучэнцу неабходна сказаць штосьці прыемнае суседу па парце ці таму, хто сядзіць злева/ справа. Заданне можна ўскладніць, калі папрасіць выкарыстоўваць пры гэтым словы па пройдзенай тэме.

3. Метад “Інтэрв’ю”

Педагог прапануе вучням вызначыць сабе субяседніка. Яны садзяцца побач. Далей настаўнік прапануе 2-3 пытанні для інтэрв’ю. На працягу 3 мінут – субяседнікі – абменьваюцца – інфармацыяй – паміж – сабой – па прапанаваных пытаннях (інфармацыю можна сцісла фіксаваць у сшытку). Прынцыпова важна даваць на абмен інфармацыяй не больш за 5 хвілін. Гэта пабуджае ўдзельнікаў да праяўлення ўмення слухаць і чуць. Далей настаўнік па чарзе прапануе пары апэратыўна прадставіць атрыманую інфармацыю (кожны ўдзельнік прадстаўляе не сваё меркаванне, а свайго суразмоўцы)

4. Метад “Інтэлектуальныя арэлі”

Дыскусія па прапанаванай праблеме, актуальным пытанні. Напрыклад, пры вывучэнні ў 6 класе твора “Прытча пра блуднага сына” прапануецца вучням праблемнае пытанне: “Што значыць атрымаць перамогу над самім сабой?”. Нехта з вучняў дае адказ, настаўнік выслухоўвае яго, каменціруе адказ наконт інтэнсіўнасці “разгойдвання арэляў” і перадае права слова наступнаму вучню. Магчыма, што права перадачы адказу можа належаць і самому вучню, які выказаўся: ён прапануе адказаць таму аднакласніку, чыё меркаванне цікавіць яго асабіста. Настаўнік падводзіць вынік дыскусіі, абагульняе яе.

На этапе замацавання новых ведаў і спосабаў дзейнасці

5. Метад “Бура прапаñoў” – гэта метады навучання, які дапамагае знайсці новыя рашэнні шляхам вызвалення індывідуальных здольнасцей мыслення. Ён забяспечвае пераадоленне стэрэатыпаў, пазбяганне атмасферы спаборніцтва і пераход да эфектыўнага супрацоўніцтва.

Выкарыстанне прыёмаў “Дапішы сказ”, “Знайдзі сваё” на ўроках беларускай мовы развіваюць лагічнае мысленне навучэнцаў, дапамагаюць беражліва ставіцца да кожнага слова.

Старонка настаўніка беларускай мовы і літаратуры Шушкевіч А.А.

1. Метад “Мазгавы штурм”

Мазгавы штурм прымяняецца з мэтай атрымаць як мага больш адказаў. Мазгавы штурм мусіць праходзіць хутка (3-5 хвілін). Напрыклад, настаўнік ставіць праблемнае пытанне: чаму словы унія і ўніяты пішуца па-рознаму? Вучні павінны прапанаваць свае ідэі.

2. Метад “Завяршы фразу”

Пры вывучэнні тэмы “Правапіс мяккага знака і апострафа” прапануецца фраза “Мяккі знак пішацца ў назоўніках...”, вучні могуць напісаць розныя варыянты (перад канчаткам – мі, на канцы слоў у родным склоне, калі назоўнік заканчваецца на -ня, перад суфіксам-чык-, калі слова заканчваецца на –нь і г.д.), якія потым абагульняюцца і выводзіцца правіла.

3. Метад “Лічбавы дыктант”

Вучням прапануюцца сцверджанні па тэме ўрока, правільныя сцверджанні абазначаюцца лічбай 1, няправільныя – 0, у выніку атрымліваецца лічбавы адказ, які проста правяраецца (100111010).

4. Метад “Лаві памылку”

Прапануюцца словы з арфаграфічнымі памылкамі альбо сказы з пунктуацыйнымі памылкамі. Задача: знайсці памылку і абгрунтаваць з дапамогай правіла.

5. Метад “Камунікатыўная атака”

Назваюцца словы на пэўнае напісанне, можна аб’яднаць іх адной тэматыкай, з адной літары і г.д. Напрыклад, пры вывучэнні тэмы “Правапіс падоўжаных зычных” прапануецца назваць імёны (Наталля, Ганна, Генадзь, Ілья), дадзеныя словы класіфікуюцца па напісанні.

6. Метад “Лагічны ланцужок”

Вучні падбіраюць апорныя словы, напрыканцы складаюць правіла з дапамогай слоў. Напрыклад, ланцужок на слова “Коска” – знак прыпынку, адасобленне, аднародныя члены сказа, складаназлучаны сказ, складаназалежны сказ.

7. Метад “Дапоўні тэкст”

Пры вывучэнні тэмы “Адасобленыя члены сказа. Знакі прыпынку” прапануецца тэкст, які неабходна дапоўніць адасобленымі членамі сказа і паставіць знакі прыпынку.

8. Метад незакончаных сказаў.

Пры вывучэнні тэмы “Працяжнік паміж дзейнікамі і выказнікам” прапануюцца пытанні: “Я зразумеў, што працяжнік ставіцца, калі дзейнік і выказнік выражаны...”, “Я недастаткова засвоіў пастаноўку працяжніка ў выпадках...”.

Старонка настаўніка матэматыкі Юшко С.М.

1. Гульня “ПАСЬЯНС” (замацаванне тэарэтычнага матэрыяла).

Пасьянс змяшчае 20 картак, на якіх запісаны 10 формул (левая частка формулы на адной, правая – на другой). Калі пара картак складае формулу, камандзе залічваецца “бонус”. Пераможца – каманда, якая хутчэй складзе свой пасьянс. Урок алгебры ў 9 класе па тэме “Выразы і іх пераўтварэнні. Паўтарэнне”

2. Гульня “МАРСКІ БОЙ” (праверка засваення ведаў)

Дзве каманды (“караблі”) задаюць і адказваюць на пытанні па тэме (“вядуць бой”). Урок матэматыкі ў 5 класе па тэме “Звычайныя дроби. Складанне і адніманне”

3. Прыем “МАЗГАВЫ ШТУРМ”

Пошук рацыянальнага шляху рашэння задачы або шляхоў рашэння праблем. Урок алгебры ў 7 класе па тэме “Раскладанне мнагачленаў на множнікі”, урокі геаметрыі.

4. Метад атрымання адваротнай сувязі “НЕЗАКОНЧАНЫ СКАЗ”

5. Метад “Творчых заданняў”

Складанне ўраўненняў, задач па адпаведнай тэме. Урок матэматыкі ў 5 класе па тэме “Ураўненні”, “Рашэнне задач з дапамогай ураўненняў”.

6. Метад “Матэматычная карусель”

Каманднае спаборніцтва па рашэнню рознаўзроўневых задач.

7. Прыем “Знайсі памылку”

8. Прыем “Работа з каментарыямі”

Старонка настаўніка пачатковых класаў Масқаленка Т.Р.

1. Метад “Ці верыце вы?”

Тэма ўрока “Глеба” 3 клас. Пытанні:

- ... вецер можа разбурыць горы?
- ... лісце, якое апала ўвосень, шкодзіць глебе?
- ... норы жывёл, якія жывуць у глебе, разбураюць яе?
- ... расліны ўдзельнічаюць ва ўтварэнні глебы?
- ... глеба - наша карміцелька?

2. Метад “Ведаю. Хачу даведацца. Даведаўся.”

Для фарміравання лепшага разумення і актуалізацыі базавых ведаў вучням прапануецца запоўніць першыя два слупкі ў табліцы. Працаваць можна індывідуальна ці ў падгрупе. Пасля вывучэння тэмы запаўняецца трэці слупок. Тэма “Сказ”

Ведаю	Хачу даведацца	Даведаўся
1...адзінка мовы.	1. Якія бываюць?	
2...для зносін з людзьмі...	2. Як вымаўляюцца?	
3...складаецца са слоў	3. Як афармляюцца на пісьме?	

3. Метад “Напісанне сінквейна”

Навучэнцам прапануецца складанне сінквейна прачытаўчы твор. Складанне сінквейна патрабуе ад вучня ў кароткіх выразах рэзюмаваць навучальны матэрыял. Тэма “Арганізм чалавека”

1. арганізм
2. жывы, які дзейнічае
3. камандуе, працуе, забяспечвае
4. працуе як гадзіннік
5. механізм

4. Метад “Кошык паняццяў”

На дошцы партрэт (гістарычны дзеяч Я. Мудры)...

— Якія асацыяцыі ўзнікаюць, глядзячы на партрэт гэтага чалавека?

Прагназіруемы адказ: князь, правадыр дружыны, кіраўнік, будаўніцтва цэркваў, навучанне грамаце, прыняцце законаў, будаўніцтва гарадоў, забеспячэнне міру, бяспекі.

Старонка настаўніка пачатковых класаў Філістовіч С.Р.

1. Прыём «Правільна - няправільна». Пры выкананні прыёму навучэнцы ўважліва чытаюць зцвярджэнні і вырашаюць, правільныя яны ці не. Гэта можа быць добрым спосабам замацаваць старыя паняцці, нацэліць навучэнцаў на пошук патрэбных адказаў.

2. Прыём «Бананы». Выкарыстоўваецца як размінка ці наадварот абагульненне тэмы. Слова падбіраецца як ключавое да тэмы ўрока.

1) (Надпіс на дошцы: **ШЫАСНТАЛНЕЫ**) Закрэсліце ў гэтым радку шэсць літар такім чынам, каб літары, якія застаюцца (без змены сваёй паслядоўнасці), складалі б важнае па тэме ўрока слова. (Бананы.)

2) (Надпіс на дошцы: **аясібдгубўсцгеыаркбг**) Закрэсліце літары, якія паўтараюцца больш за адзін раз, прачытайце сказ. (Я іду ў цырк.)

3. Прыём «Зборшчыкі». Групе або пары навучэнцаў прапануецца з асобных слоў сабраць тэкст або правіла.

4. Прыём «Канструктар». Да ўрокаў рускай (беларускай) мовы: з слова «грамотей» составить 10 слоў. (*Герой, гром, гора, гам, рота, рот, метр, метро, море, тема.*)

5. Дыдактычная гульня «Знайдзі памылку». Да ўрокаў рускай (беларускай) мовы, курса чалавек і свет, літаратурнага чытання.

Прыклад ўрока рускай мовы: учитель называе ряд слов, абозначаючых названія предметов и допускает одну «ошибку». Учащиеся должны определить, какое слово лишнее и почему.

1. *Кукла, дом, море, вышла, ученик.*

2. *Карта, солнце, железный, дверь, моряк.*

6. Метад «Адлюстраванне інфармацыі». Урок літаратурнага чытання, выяўленчага мастацтва. Паслухаўшы апавяданне, адлюстраваць яго ў малюнках.

7. Работа ў парах. Прыём «Настаўнік - вучань».

1) Урок літаратурнага чытання. Узаемаправерка чытання.

2) Урокі рускай, беларускай мовы, матэматыкі. Узаемаправерка пісьмовага задання.

8. Прыём «Ланцужок». Групам прапануецца размеркаваць паміж сабой часткі апавядання, прачытаць яго ланцужком (або самому сабе - кожны сваю частку ў залежнасці ад велічыні і характару твора), пераказаць кожнаму сваю частку, каб атрымаўся калектыўны пераказ усяго тэксту.

9. Прыём «Чытанне па ролях». Усе дзеючыя асобы апавядання або казкі запісваюцца на дошцы. Ствараюцца групы, вучні самі размяркоўваюць ролі. Ролю аўтара бярэ на сябе, як правіла, найбольш моцны вучань, а астатнія ролі размяркоўваюцца па ступені цяжкасці. Каля дошкі выступаюць ўсёй групай.

10. Ролевая гульня «Інсцэніроўка». Інсцэніроўка тэксту або яго часткі ўдзельнікамі групы з загадзя размеркаванымі ролямі.

Старонка настаўніка пачатковых класаў Мақсімовіч Т.П.

1. Метад «Снежны ком»

Слухачы па чарзе называюць тэрміны па тэме. Першы ўдзельнік называе свой тэрмін, другі паўтарае папярэдні тэрмін і называе свой і г.д. Далей можна даць вызначэння некаторых тэрмінаў.

2. Метад «Градуснік»

Выкладчык прапануе слухачам пры дапамозе пункту зафіксаваць на «градусніку» сваю ацэнку прапанаванага крытэрыю.

напрыклад:

- ацэнку сваёй гатоўнасці да занятку;
- ацэнку выканання індывідуальнага задання;
- ацэнку ведаў па вывучанай (новай) тэме і г.д.

Рэалізацыя метадыкі прадугледжвае як калектыўную, так і індывідуальную форму правядзення.

3. Метад «Больш-лепш» (Пытанні-адказы)

Алгарытм правядзення:

1. Выбар вядучага. На пачатковым этапе засваення метадыкі ў ролі вядучага рэкамендуецца выступаць выкладчыку.

2. Стварэнне каманд удзельнікаў. Вядучы прапануе слухачам разбіцца на каманды (па радах, па алфавіце, па гендэрных адрозненнях, па ўзросце, па форме або колеры адзення і г.д.).

3. Стварэнне групы «экспертаў».

4. Вядучы прапануе ўдзельнікам тэкст (у пісьмовым варыянце). Удзельнікі каманд (па ланцужку) складаюць і запісваюць на аркушы паперы (фармат А3) пытанні, якія адлюстроўваюць змест прапанаванага тэксту. Кожнай камандзе адводзіцца 10 мінут на выкананне задання.

5. Лісты паперы з запісанымі на іх пытаннямі вывешваюцца на дошцы. Каманды прадстаўляюць свае пытанні, каманда-сапернік на іх адказвае.

6. Выніковасць дзеянняў каманды ацэньваецца па колькасці складзеных пытанняў і па колькасці правільных адказаў на пытанні каманды-саперніка.

У працэсе рэалізацыі дадзенага метаду вядучы вядзе хранаметраж часу (10 хвілін на выкананне задання. «Эксперты» сочаць за правільнасцю складзеных пытанняў, а таксама за правільнасцю адказаў каманд).

Старонка настаўніка беларускай мовы і літаратуры Ерашонак В.А.

1. Метад “Памяняемса месцамі”.

Прымяняецца пераважна пры рабоце з вучнямі 5-7 класаў на арганізацыйным этапе ўрока з мэтай стварэння камфортнай спрыяльнай атмасферы. Дзеці пры гэтым становяцца ў кола. Настаўнік прапаноўвае памянцца месцамі тых, хто прагне актыўнай дзейнасці; у каго добры настрой; хто піў раніцай гарбату; у каго ёсць што-небудзь белае ў адзенні, і г.д.

2. Метад “Трымайся да перамогі”.

Выкарыстоўваецца для праверкі тэарэтычных ведаў. Кожнаму з іх па чарзе задаецца пытанне па тэме. Той, хто адказвае правільна, працягвае ўдзел у гульні. Перамагае вучань, які змог адолець усе пытанні, у тым ліку і тры фінальныя. Такую работу можна праводзіць па групах, калі адна з іх задае пытанні, а другая - адказвае.

3. Метад “Асацыятыўны рад”.

Вучні будуць асацыятыўныя рады або вызначаюць і вывучаюць па прапанаваных асацыяцыях пэўныя паняцці.

4. Метад “Адгадай”.

Выкарыстоўваецца пры вывучэнні граматычных катэгорый розных часцін мовы.

5. Метад “Завяршы фразу”.

Настаўнік прапануе вучням запісаць у сшытку пачатак фразы (у адпаведнасці з тэмай ўрока), якую неабходна завяршыць.

6. Метад ролевай гульні.

Рэалізуецца праз стварэнне стэрэатыпных камунікатыўных сітуацый, інтэрв’ю, прэс-канферэнцыі.

7. Метад рашэння камунікатыўных задач рознага ўзроўню складанасці:

тэкставыя заданні (дапоўніць, прадоўжыць, аднавіць, стварыць тэкст), задачы, звязаныя з выпрацоўкай стратэгіі і тактыкі паводзін у акрэсленай камунікатыўнай сітуацыі (дадзена апісанне сітуацыі, вызначана мэта – неабходна паказаць шляхі, спосабы і сродкі яе дасягнення), заданні, звязаныя з удасканаленнем аргументацыйных уменняў і іншыя.

Старонка настаўніка гісторыі Акуліч А. Р.

1. Метад «Няскончаныя прапановы»

Навучэнцам раздаюцца загадзя два лісточкі рознага колеру з няскончанымі прапановамі: «Ад урока мы чакаем ...», "Мы б не хацелі на ўроку ...». Задача: закончыць прапанову, у якім можна адлюстравіць жаданыя веды, уменні, навыкі, настрой, плануемы вынік і г.д.

2. Метад «Дакладна - не дакладна»

- Абвешчаецца тэма ўрока.
- Настаўнік зачытвае пытанні і здагадкі па тэме - не больш за 10-12.
- Вучні ў сшытках або на асобных лісточках фіксуюць адказы з дапамогай значкоў "+" і "-".

- На стадыі рэфлексіі зноў настаўнік вяртаецца да складзеных табліц. Настаўнік зноў зачытвае пытанні, і навучэнцы адзначаюць, якія з іх перакананні аказаліся вернымі, а якія змяніліся ў ходзе ўрока, у сувязі з новай атрыманай інфармацыяй.

Пытанні:

1. Ці верыце вы, што аграрная рэформа Сталыпіна была выгадная толькі заможным сялянам?
2. Ці верыце вы, што рэформа мела толькі станоўчыя наступствы?
3. Ці верыце вы, што рэформа прывяла да росту прадукцыйнасці сельскай гаспадаркі?

3. Метад «Мазгавога штурму»

Можна разгледзець тэму: «Знешняя палітыка». Настаўнік фармулюе пытанне: «Што такое знешняя палітыка дзяржавы і на што яна можа быць накіравана?».

Дзеці мяркуюць: «Гэта адносіны адной дзяржавы з іншымі», «Заваёвы», «Гандаль», «Абмен ведамі», «Абмен рэсурсамі», «Сумесная вытворчасць», «Сумесная абарона ад агульнага ворага».

У ходзе абмеркавання пажадана прыйсці да таго, што ўсе гэтыя напрамкі дзейнасці важныя для жыцця дзяржавы.

4. Метад для рэфлексіі «Востраў»

1. На вялікім аркушы паперы малюецца карта з выявай вострава з наступнымі назвамі: в. Радасць, в. Суму, в. Здзіўлення, в. Трывогі, в. Чакання, в. Прасвятлення, в. Натхнення, в. Задавальнення, в. Асалоды і інш. На карту наносіцца таксама Бермудскі трохвугольнік.

2. Карта астравоў вывешваецца на дошцы (сцяне) і кожнаму вучню прапануецца выйсці да вострава і маркерам (фламастэрам) намаляваць свой караблік у адпаведным раёне карты, які адлюстроўвае душэўны, эмацыйна-пачуццёвы стан ўдзельніка пасля праведзенага на ўроку ўзаемадзеяння.

Старонка настаўніка гісторыі Маркевіч Л.Ф.

Метад "Фішбоун" (Рыбін шкілет)

Складанне схемы Фішбоун

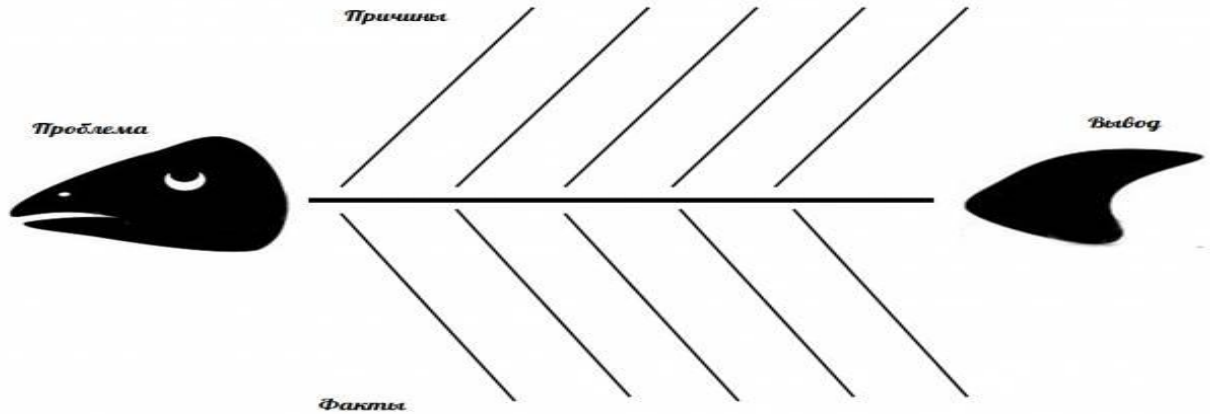

Схема ўключае ў сябе асноўныя чатыры блокі, прадстаўленыя ў выглядзе галавы, хваста, верхніх і ніжніх костчак. Злучным звяном выступае асноўная костка або хрыбет рыбы. Галава - праблема, пытанне або тэма, якія падлягаюць аналізу. Верхнія костчакі (размешчаныя справа пры вертыкальнай форме схемы або пад вуглом 45 градусаў зверху па гарызантальнай) - на іх фіксуюцца асноўныя паняцці тэмы, прычыны, якія прывялі да праблемы. Ніжнія костчакі (малююцца насупраць) - факты, якія пацвярджаюць наяўнасць сфармуляваных прычын, або сутнасць паняццяў, паказаных на схеме. Хвост - адказ на пастаўленае пытанне.

Формы работы на ўроку

- Індывідуальная работа. Усім навучэнцам раздаецца для аналізу аднолькавы тэкст і перад кожным ставіцца мэта - запоўніць схему «Рыбін шкілет» на працягу 10 хвілін. Затым праходзіць абмеркаванне вынікаў, абмен думкамі і запаўненне агульнай схемы на дошцы.

- Праца ў групах. Кожная з груп атрымлівае свой тэкст. Чытанне тэксту адбываецца індывідуальна, а яго абмеркаванне - у групах. Агульная схема Фішбоун запаўняецца на аснове меркаванняў груп.

Фішбоун на ўроку гісторыі па праблеме «Прычыны феадальнай раздробленасці Русі».

- Галава - Прычыны феадальнай раздробленасці.

- Верхнія костчакі - Імкненне феадалаў да незалежнасці; ўскладненне сацыяльнай структуры; спрыяльнае знешнепалітычная абстаноўка.

- Ніжнія костчакі - Перасталі дзяліцца з Кіевам; з'явілася дваранскае саслоўе; адсутнасць знешняй пагрозы.

- Хвост - Феадальная раздробленасць была непазбежнай.

Страница учителя русского языка и литературы Ерошонок М.Н.

Организационный этап. Для организации групповой работы на уроке можно использовать следующие приёмы:

1. Приём «Сладкоежка»

После приветствия учитель желает учащимся хорошего настроения и угощает конфетами. Учащиеся объединяются в группы по цвету фантиков конфет.

2. Приём «Счастливый номер»

Объединяются в группы учащиеся с одинаковыми номерами. Способы получения номера различны: раздать на перемене, прикрепить на парту, вложить в тетрадь с домашним заданием и т.д.

Этап целеполагания.

3. Приём «Шифровка»

Расшифруйте тему урока и запишите её в тетрадь (Имя прилагательное).

1	5	/	6	2
7	9	4	15	13
10	16	12	8	11
/	14	3	17	/

н	р	/	н	м
л	г	п	я	л
а	о	е	а	т
/	ь	я	в	/

Этап закрепления изученного.

4. Игра "Цепочка" (можно проводить как письменно, так и устно).

Аналогично известной детям игре в слова, когда называют слово, а следующий участник должен назвать слово на ту букву, на которое оканчивается предыдущее. Условие: слова должны быть словарными.

Берёза - Аккуратно - Оптимизм - Миллиард

Этап рефлексии.

5. Приём «Ладонки».

Прошу детей поставить перед собой ладони и представить, что в правой — знания, полученные на уроке (Что это за знания?), в левой — эмоции, пережитые на уроке (Какие это эмоции?). Затем ладони соединяются вместе, и учитель подводит итог: «Всё, что в ваших ладонях, останется с вами после сегодняшнего урока».

1. Метод «Мозговой штурм»

Знание о мифах (5 кл.) как жанрах устного народного творчества; знание новых слов: «кифара», «певцы-рапсоды»; умение составлять краткие записи по содержанию литературоведческой статьи; формирование интереса к содержанию мифов; умение сотрудничать позволяет получить этот метод.

Ресурсы: 6 листов белой бумаги А4, 6 маркеров (ручек), учебник литературы.

1 шаг. Ученики подбирают слова, ассоциирующиеся со словом МИФ, и оформляют запись на доске в форме «Солнышка». В диске солнца записывают слово МИФ, а на лучах – слова-ассоциации.

2 шаг. Ученики делятся на 6 групп и записывают на лист белой бумаги А-4 ответ на вопрос: что такое мифы? При этом используется следующий план (заранее записанный на доске):

1. Из какого языка пришло слово «миф» и что оно обозначает
2. Кто был создателем мифов?
3. О чем рассказывалось в мифах?

3 шаг. Ученик от каждой группы читает краткую запись. Остальные слушают.

4 шаг. Ученики в группах знакомятся со статьей учебника «Мифы Древней Греции», обсуждают ее содержание и дописывают новую информацию на листе белой бумаги А4.

5 шаг. Ученик от одной из групп зачитывает дописанную информацию, остальные слушают, обсуждают, добавляют.

2. Метод «Интервью»

Ресурсы: 5 листов белой бумаги А4, 5 листов анкеты с вопросами, 5 маркеров.

1 шаг. Ученики делятся на 5 групп или работают в паре. Каждая группа получает 1 лист белой бумаги А4, маркер, лист анкеты с вопросами.

2 шаг. В группе выбирается (по желанию или жеребьевке) ученик – интервьюер, который будет задавать вопросы анкеты каждому ученику группы, и записывать ответы.

3 шаг. После того, как в каждой группе было проведено интервью и записаны ответы на вопросы, ученики каждой группы оформляют

ответы на каждый вопрос, используя следующие схемы: А: “ П”. “П”, - а. А: “П?” “П?” - а. Ответы записываются на листы бумаги А4 и вывешиваются по периметру класса. (А – автора, «П» - прямая речь).
4 шаг. Все учащиеся ходят по классу и знакомятся с работами друг друга.

3. Метод «Два, четыре – все вместе»

Данный вид деятельности позволяет самостоятельно вывести правило о написании гласной в приставках ПРЕ - и ПРИ –(6 класс), формирует навык правописания слов с приставками ПРЕ- и ПРИ-, развивает способность к анализу и синтезу.

Технология:

1 шаг. Ученики класса делятся на пары и получают карточку с заданием и таблицей.

2 шаг. Ученики в парах читают текст стихотворения и выбирают слова с приставками ПРЕ - и ПРИ - и распределяют их в таблице, ищут закономерности и составляют правило написания гласных в приставках ПРЕ - и ПРИ -.

3 шаг. Пары объединяются в четверки и корректируют, дополняют таблицы.

4 шаг. На каждое значение слов с приставками ПРЕ - и ПРИ - читаются от группы слова. Остальные слушают, дополняют

4. Метод «Дебаты»

Нравственные проблемы повести «Станционный смотритель», её гуманизм. Общечеловеческая тема «блудных детей».

1 шаг. Класс делится на 2 группы.

2 шаг. Ученики одной группы обсуждают и записывают аргументы в пользу («за») положительного ответа на проблемный вопрос, записанный на доске, ученики второй группы – в пользу отрицательного ответа («против»).

«Кто оказался счастливее: блудный сын, успевший вернуться к своему отцу, или Дуня, нарядная, разбогатевшая?»

3 шаг. Ученики первой группы высказывают своё доказательство в пользу своей точки зрения и выслушивают от учеников второй группы свое доказательство. Обсуждение продолжается до тех пор, пока стороны не высказали все свои аргументы и контраргументы.